

באר התורה / הג"ר יעקב אשר פלדמן, מה"ס כתוב משה' ושה"ס, ירושלים

פרשת שמוטה

"כִּי מִתּוֹ כֵּל הָאָנָשִׁים הַמְבֻקָּשִׁים אֶת נְפָשָׁךְ" - מאמר ב'

"ויאמר ה' אל משה במדין לך שב מצרים כי מותו כל האנשים אחריו קמיה דבר ששת בסנהדרין (שם) שהו המבקשים את נפשך" ע"כ (שמות ד יט).
הבריתא דפה שאוקמא כריב"ב. ונראה דס"ל שלשון נפש משמע כל בפי רשי" (שם) בד"ה כי מותו כל האנשים - מי הם דתנן ואבירם. חיים הנפש. וכשהוסיף מלת כל מרבה אפי' מקצתו, ורוי' סתמא דספרא היו, אלא שירדו מנכסיהם, והענין חשוב ממש (נדירים ז, ב, סד ב עכ"ל. לשתו שדרש עיין זה בבכורות ג' א "בכור" (בא ג ב כולה בכור וכל הבכור מקצתו. וכן במנחות ייא ב גבי "כל הלבונה" צווח וכור עכ"ל. א-"

בספר ערוגת הבשם (פרק התשיעי) בד"ה מספר השלשה, לדעת ומואר דכל שבלא תיבת כל המשמעות כולה, אז אמרינו ד"כלי' הקדמוניים הוא ראשון להקרה מספר, מפני שיש בו זוג ונפרד, שתי היינו מקצתו, וא"כ מתפרש מה שכתב רשי" דהאי כי מותו כל קצונות ואמצועי, או ראש תוכך סוף. **ואמרו של השלשה יצדק לומר האנשים** הינו שירדו מנכסיהם והענין חשוב כמות, מכיוון דבלא כל על פחותות ממנה. וכן השנינים היכן כבוד כי הוא כולל השנינים ואינו תיבת כל היה מתפרש מיתה ממש, ולכן הוסיף והוא תיבת כל לדרשא נכל בפנים. ומפני היota מלהת כל צודקת במספר הזה כאמור לנו הוא מעד נעלם ובחרו השופטים לקלס את ברעם יה' בקדושה כמה. 3

משלת, וברכת כהנים משלה, ואז"ל (שבת פח א) בריך רחמנא דיבח - ז-

אורין תלמידי לעמा תלמידי בירחא תלמידי ע"י תלמידי. ולדעת **באבן עזרא** (שמות שם) כי מותו כל האנשים - זה פירוש "וימת מלך הרבים האומרים שהשנינים תחולת המספר, הנה בשלשה התחזק מצרים, שברח משה מפניו. גם מותו עבדיו היודעים משה, כי כן כתוב "כִּי מותו" (שמות ד יט) במספר והחוות המשלשל לא בהירה יינתק, עכ"ל.

בسفורנו (תולדות כו לב) בד"ה ויקרא אותה שבעה. קרא את הבאר וכו' עכ"ל. שבעה מפני שהיא מקום שביעי שבו חפרו בא. ג' **של אברהם** בספר פרדס יוסף (שמות שם) והגר"א כתוב טעם שלא מתו ממש, דא"כ שסתמו פלשתים אמרו "וكل הבארות סתום פלשתים" (שם טו), הוי ליה למימר אשר בקשו את נפשך, ומדרכיב "המבקשים" משמע ולא יאמר כל פחותות מג', וג' של יצחק שהן עשך שטנה ורוחבות שם שגים עתה מבקשים, ועל כרחך דלא מתו ממש רק נעשה עניים ועני כ-כב וזה היה חז' שקראוו שבעה, עכ"ל.

בספר יאיר או להמלביים (עריך כל) **בלשון הכתוב לא יבא מילת וכו' עכ"ל.** על מספר פחותות ושלשה, של שני נושאים ישמש והנה לפ"י הראב"ע שמתו ממש, א"כ **תיקשי האי דיקא דהגר"א,** בלשון שניהם וכו', ומהז אמרו במד"ר (בראשית ז) "ויהי רעב בכל דמדאםר" המבקשים" משמע עדין הם מבקשים, ולפירשו שכבר הארץות" (מקץ מא נד) בשלשה ארצות וכו', "את כל אשר עשה ה'" מתו היה לו כתוב אשר בקשו את נפשך, וצ"ע.

(יתרו יח א) בירידת המן ובבאר ובמלך, עכ"ל. 1

- ב- **ונראה עפ"י מש"כ בשפט אמות** (בא, תרמ"ד) בפסוק "וּמְלָאוּ בְּתִיכְךָ כֹּוֹ סוטה (מז ב) משות יוסי בן יוואר כו". Mai אשכלה, אמר רב יהודה אמר לא ראו אבותיך כי עד היום הזה" (בא י). **פרשנו כבר** (עי' שפט אמר שמואל: איש שהכל בו, ע"כ). ובפי רשי" (שם) בד"ה שהכל בו - תורה באמותה ואין דווי ושכח האלה שרה אמו כי אבותינו של הרשות רואין אחר מיתתם בגיהנום ומחולקת, עכ"ל. 2

בספר סדר הדורות (תנאים ואמראים אותן י) במשנה פ"ט דסוטה (מז ב) שמחה, הקדוש ברוך הוא מביא לאב ואם להיות להם חלק בשמחת משנתו יוסף בן יועזר וIOSI בן יוחנן בטלו האשכלה, פי רשי"י איש כדאיתא בזזה"ק (blk) על פסוק "ישmach ישראל בעושינו" שהכל בו תורה ויראת חטא וגמולות חסדים כן פ"י רשי"י בתמורה וטו (טהילים קמץ ב), שבנ"י מחזירין השמחה לשמים, ולכן הקדוש ברוך ב) וכו'. וצ"ע מניל' דשלשה דברים, דלמא תורה וגמולות חסדים או הוא משמה לאבותיהם. אבל כישיש ח"ו יסורים וצער לבניי, אין תורה ויראת חטא. ונראה על פי מ"ש בספר ערוגת הבושים (פ"ט וז"ל, הקדוש ברוך הוא מראה לאבותיהם רק "עמו אנכי בצרה" (טהילים צא מספר ג' לדעת הקדמוניים הוא ראשון להקרה מספר מפני שיש בו זוג טה ע"ש).

ונפרד ב' קצונות ואמצועי, או ראש ותוך וסוף ועל ג' יצדק לומר כל ונראה **דברשעים** המדה להיפוך, והטעם ע"פ מאמרם ז"ל בבני ולא על פחות, لكن השופטים מקלסין בקדושה משולשת וברכת כהנים ישראל הקדוש ברוך מושחתת ואירועים מושחתה רעה להמעשה ע"ש.

לכן פ"י רשי"י אחר שדרשו אשכלהות איש שהכל בו דהכל לא נופל על וכל עובדא טוביה או רעה ונואה שנמצאה מזה שורש באבות, רק שיצא פחות מג', על כן ג' דברים היו תורה ויראת חטא וגמולות חסדים. עתה בזורעם לפועל, אבל בכך נמצא הכל בהאבוט. ולכן כשותפה ובחיבורו הגדול יישבתי עם זה עניינים רבים, ויצאתי בזה חוץ לגדרי הצדיק לשמחה יש בזכות זה חלק במחשבה באבותיו ומצרפו הקדוש ברוך הוא למעשה, וננתן להאבוט חלק בהשמחה. משא"כ בעונש אין בחיבורו זה כי הוא נוצר מכך, עכ"ל.

ולהמתרבא דתיבת כל מתפרק רק על שלשה, צ"ב מה שכתב בפי' הממחשה נהש. וברשותם להיפך כנ"ל, עכ"ל. 5 רשי"י כי מותו כל האנשים דקאי על דתנן ואבירם והוא הם הין רק ומבוואר בדבורי דכל עובדא טוביה או רעה שנמצא באדם השורש הוא שנים. גם צ"ב דמיונות אנשים שונים, א"כ תיבת כל לאורה מיותרת. אצל האבות. וכשם שמצוינו שהקב"ה מצרך מחשبة למשעה, לפי שהיא תחילת וראשית המעשה, כך היא גם כן המידה לגבי השורשים ונראה בישוב דברי רשי"י בהקדם מה שאמרו בטורות כהנים (אות רמו) הרעים.

"כי יכה כל נפש" (אמור כד יז), להביא את שהכח ויש בו כדי להמית, **וatoi שפיר גם** לפ"י האבן עוזרא מש"כ "המבקשים", מושום דאי' שכבר מותו ממש, מ"מ השורש של האבות נמצא בبنים ונחשב כאילו ובמלבי"ס (שם) "כי יכה כל נפש", סתמא זו כר"י בן בתיריה דסובר עדין הם מבקשים.

ובב"ק (יב, כו ב) וסנהדרין (עה א) בהכחיו י' בני אדם בזה אחר זה

¹ והנה מש"כ בسفורנו דלא יאמר "כל" בפחות מג', וכונו במש"כ בתורה, וכן מה שכטב ביאיר או דרבנן הכתוב לא יבא מילת הכללות כל על מספר פחות שלשה, פטורים משמע קצת כפי רשי"י דקאיABA אחר וליבה, דלאו אורחות דש"ס למיתני והוא על כל" שכתוב בתורה. ע"י בתינוי"ט (פורה פ"ב סוף מ"א) וככל שעשו וכו', לשון "כלול" בבער מותלה, עכ"ל.

² ע"י רשי"י חולין (ד' א) בד"ה בוכרא וכו', ויש לישיב. נרא טפי היל' למתיini ואם שעאן וכו', דכיוון שאנו כאן אלא שטם טילה והזאה וע" בעמוד"ר (ישלח עה ז וברשות' ש' שם אות ה). לש שפיר למתני אбел וכו', עכ"ל.

³ בכף' משנה (היל יסודי התורה פ"ו ה"ט) כל מלכיא האמור בדניאל כו', ברייתא שם (שבותה לה) ובאי' לומר שהכמה כל מקום שכתוב מלכיא, שבדק בספר דניאל ולא מצאו בו אלא תרי מלכיא וכו', ולא ידק למר כל על שנים בלבד וכו'. זוהר (פנחס ריט ב).

⁴ ע"י אמרוי אמות ליקוטים (טהילים קה ל) מש"כ על פי דבריו. ⁵ ומבוואר דהאי כלל אמרין גם במשנה וברייתא.